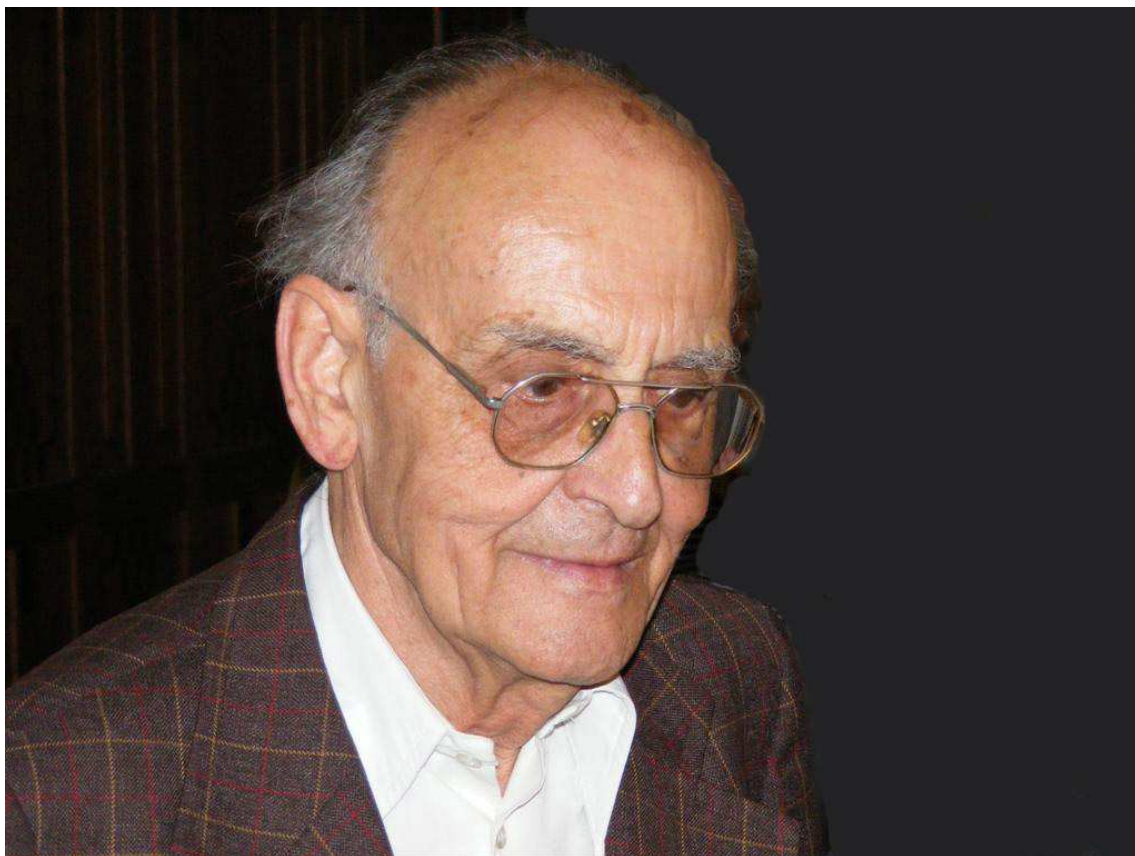

**ELHUNYT SZILVÁSY LÁSZLÓ GORDONKAMŰVÉS, A MAGYAR
ÁLLAMI HANGVERSENYZENEKAR NY. SZÓLÓCSELLISTÁJA, A
BARTÓK BÉLA ZENEMŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS
GIMNÁZIUM NY. TANÁRA
(1926-2018)**

I.

Szilvásy László (1926.július 1.–2018. február 25.) gordonkaművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Kerpely Jenőnél tanult, 1943 – 44 között pedig Gaspar Cassadonál a Salzburgi Mozarteumban.

1944 – 1990-ig a Magyar Állami Hangversenyzenekar (ÁHZ) tagja, évtizedekig szólócsellistája. A Tátrai Vilmos vezette Magyar Kamarazenekar szólócsellistája.

60 éven át a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola gordonkatanára, a Zeneakadémián a gyakorlati tanítás tanára.

Nevéhez fűződik több magyarországi ősbemutató: Francois Couperin, Frank Martin, Bohuslav Martinů, Kadosa Pál, Geszler György, Veress Sándor, Hindemith és Stravinszky műveiből.

Európa nagyon sok városának koncerttermeiben szerepelt, nem csak zenekarral, hanem kamarazenészként és szólistaként is.

Játékát számos hanglemezzel, CD, rádió- és televíziós felvétel őrzi.

Munkásságáért Pro Civibus díjjal és Magyar Köztársasági Érdemrenddel tüntették ki.

**"Remélem, a nagy klasszikusokat nem felejtjük el." Interjú Szilvássy László
csellóművész-tanárral (Városmesék - City TV. - Wolhmuth Klaudia filmje, 2016)
(Parlando 2017/2. szám)**

II.

SZILVÁSY LÁSZLÓ 80. SZÜLETÉSNAPIJÁN*

Drága Laci bácsi, kedves Mindannyian! Az első szó mi lehetne más:
KÖSZÖNJÜK! Köszöntjük Laci bácsinak és a sors kegyének, hogy itt lehetünk és itt van velünk! És köszönjük Tóth Erzsinek hihetetlenül nagy szervező munkáját. Ennek eredményeként majd egy tucat országból közel 100-an vagyunk itt. Ez valószínűleg magyar csellista-rekord!

El kell mondjam, hogy most körülbelül annyira meg vagyok illetődve, mint 1979 tavaszán, 14 éves fejjel, amikor ide, a Konziba felvételiztem. Akkor is úgy éreztem, most is, hogy reménytelen feladat előtt állok. Akkor azért tűnt reménytelennek a dolog, mert mint mondták minden idők egyik legerősebb mezőnye gyűlt itt össze. Több mint 20-an voltunk felvételizők, köztük több nagyágyú sztártanároktól, szuper nehézségű műsorról, szuper tudással, verseny-győzelmekkel, jó hangszerekkel, némelyikük muzsikusszülőkkel, stb. Tekintve, hogy én mindezzel nem rendelkezem, úgy éreztem, tökéletesen esélytelen vagyok. Valami csoda folytán azonban mégis fölvettek, mégpedig az elit alakulatba: Laci bácsi osztályába!

És bizony most is valami csodára lenne szükség ahhoz, hogy röviden méltassam egy nagy muzsikust, Laci bácsi iskolateremtő tanári életművét. Ehhez igazából monográfiát kellene írni. Azonban a Szilvássy-kutatás sajnos?, vagy hála Istennek? egyelőre gyerekcipőben jár. Így csak néhány gondolatot mondanék.

Először pár imponáló adat: több mint 50 évi tanári munka egy helyen, több mint 100 növendék, akiknek csaknem 90%-a muzsikuspályán működik, vagy

működött, amíg aktív volt. Laci bácsi tanári munkája tehát hihetetlenül magas színvonalú!

Hogy művészileg mit adtak nekünk a Nála töltött évek, arról ki-ki maga tudna bizonyára órákon át mesélni, illetve kinek-kinek a játékból tudnánk leszűrni, mik is a Szilvásy-iskola jellegzetességei. Hadd soroljak fel pár dolgot, ami nekem fontos volt: erőlködés nélküli, nemes, egészséges, őszinte csellóhang; sohasem magakellettő virtuozitás; értelmes, világos, beszédes játék; érzelgősségtől, ömlengéstől mentes, nemes költőiség, belső tűz.

Laci bácsi tréfásan egyszer Casals Pali bácsi unokaöccsének nevezte magát, lévén a nagy Cassado növendéke, s ők ketten, Casals és Cassado ugye afféle spanyol csellista-testvérpárt alkottak. És Laci bácsi valóban egyfajta spanyolos, mediterrán fényt és színeket hozott a Nagymező utcai, pici, földszinti terembe, ahol tanított.

Talán az is szimbolikus, hogy Helikon-t szív: a múzsák hegye is bizonyára gyakran burkolózik ködbe Görögországban, amint mi is ihlető, múzsai ködbe burkolóztunk a csellóórán.

Megemlítem Laci bácsi imponáló nyelvtudását. Emlékszem, ahogyan például az olasz, német vagy francia tételfeliratokat, instrukciókat lefordította nekünk, vagy még inkább rávezetett értelmükre. Azután a költői képek, melyekkel a zenei gondolatokat megvilágította. Műveltsége, fantáziája, bölcsessége azt hiszem mindannyiunk számára életre szóló példa.

Egy ÁHZ-s koncert után: Ferencsik János, Szilvássy László és Yehudi Menuhin

Emlékszem, egyszer már ÁHZ-s kollégák voltunk egy lemezfelvétel szünetében az egyik fiatal csellista egy technikailag nem nehéz, de kissé váratlan harmóniákkal teli passzázst gyakorolt nagy-nagy buzgalommal, ám az nemigen javult. Erre Laci bácsi némi malíciával, de inkább tréfásan odaszólt: *nem fizikai, szellemi munka!*

Finom humorára jellemző az az eset is, mikor egyszer jobb kezem ujjait próbálta az ösmerevség állapotából életre kelteni. Amikor ez végre sikerült, és a vonóm a levegőben valami, addig számomra ismeretlen irányban megmozdult, látván arcomon az őszinte meglepetést, így szólt: *Látod? Úgy mozog, mint egy kínai evőpálcika. Ki tudja, mikor lesz rá szükség?*

Végül az emberi melegségről, Laci bácsi szeretetéről kéne szólnom. Nem könnyű, ahogyan szüleim szeretetét is nehezen tudnám szavakba foglalni. Voltak apró jelek, mint a Misa mackó-jelvény, amit Moszkvából hozott az olimpia idején. S máig érzem a szőlőcukor ízét, amit a zeneakadémiai felvételem előtt doppingszer gyanánt dugott a számba. De arról, hogy mi mindent kaptunk tőle emberileg, a legékesebben szól az, hogy ennyien itt vagyunk a világ minden részéből. S miért? Hogy megköszönjük a nekünk adott, felbecsülhetetlen értékű útravalót, és elmondjuk: Isten éltesen sokáig, Laci bácsi!

Máté Balázs

* Elhangzott 2006. júl. 1-én a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium nagytermében. Szilvássy László gordonkaművész-tanár évtizedekig volt a Magyar Állami Hangversenyzenekar és a Magyar Kamarazenekar szólógordonkása,

valamint a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium művésztanára. Nevéhez fűződik többek között Kadosa Pál, Kósa György, Geszler György, Veress Sándor, I. Stravinsky, P. Hindemith, és F. Martin műveinek magyarországi, illetve ősbemutatója.

(Első megjelenés: Parlando: 2006/4.)

**

Szilvász László búcsúztatása 2018. március 23-án volt a Szent Gellért Plébánia urnatemetőjében polgári szertartás szerint.

III.

SZILVÁSY VIKTÓRIA CSALÁDI ALBUMÁBÓL

<https://www.facebook.com/viktoria.szilvasy/videos/1710214155707461/>

Egykori tanítványok 90. születésnapjára köszöntője gordonkán és énekhangon az Óbudai Társaskörben